

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Borisa Markovića, predsjednika vijeća, mr. sc. Mirjane Juričić i Blanše Turić, članica vijeća te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Općina I., I., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 17. ožujka 2021.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja Općine I. za poništenje rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/20-01/1046, urbroj: 401-01/05-21-2 od 27. siječnja 2021.

Obrazloženje

Osporavanim rješenjem tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske poništeno je rješenje tužitelja Općine I., klasa: UP/I-008-02/20-01/06, urbroj: 2188/03-03/2-20-1 od 31. srpnja 2020. (točka I. izreke rješenja), te je predmet vraćen prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak (točka II. izreke rješenja).

Tužitelj tužbom osporava navedeno rješenje tuženika te u bitnom navodi da je odbio zahtjev zainteresirane osobe O. g. d.o.o. iz S. zbog zlouporabe prava na pristup informacijama koje nastaje podnošenjem učestalih zahtjeva međusobno povezanih podnositelja za dostavom istih ili istovrsnih informacija zbog kojih dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tužitelja. Ističe da je od 3. ožujka 2020. do 24. lipnja 2020. od strane međusobno povezanih podnositelja podneseno ukupno 19 zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama te da podnositelj zahtjeva, odnosno zainteresirana osoba s međusobno povezanim podnositeljima dostavlja zahtjeve za pristup informacijama na tjednoj pa i dnevnoj bazi, te uporno traži informacije koje su javno objavljene, odnosno koje se svakako objavljuju na mrežnoj stranici tužitelja. Prekomjerni zahtjevi predstavljaju veliko opterećenje za rad tužitelja, jer službenica za informiranje pored izvršavanja obveza određenih Zakonom o pravu na pristup informacijama obavlja i druge poslove iz djelokruga rada lokalne samouprave. Podneseni zahtjevi uzrokuju zastoje i usporavaju rad te tako dovode i do ograničavanja ostvarivanja prava stanovnika i drugih korisnika, a upornost podnositelja prekomjernih zahtjeva i neprihvatanje dobivenih informacija izazvalo je psihičku uznemirenost što je dovelo do promjene službenice za informiranje. Pored navedenog, napominje da podnositelji dostavljaju neodređene i neselektivne zahtjeve što se očituje u neodređenoj zamjenici „sve“, odnosno traže se svi ugovori, sve odluke, svi dokumenti itd. Međutim, unatoč Zakonu o pravu na pristup informacijama koji sadrži odredbe temeljem kojih se tražene informacije putem

zahtjeva za pristup informacijama mogu ograničiti, odnosno uskratiti, tuženik inzistira na rješavanju zahtjeva za pristup informacijama zainteresirane osobe O. g. d.o.o. iz S. i dostavljanju traženih informacija. Smatra da je iz priloženih zahtjeva, što detaljno obrazlaže u tužbi, vidljivo nekoliko objektivnih elemenata zlouporabe kao što su brojnost i opsežnost zahtjeva, koji zahtjevi predstavljaju veliko opterećenje, jer službenica za informiranje tužitelja pored izvršavanja obveza određenih Zakonom o pravu na pristup informacijama obavlja i druge zadatke iz djelokruga rada tijela. Zaključno navodi kako je tuženik konstantno usmjeren na ustupanje traženih informacija, bez obzira što se određene informacije mogu ograničiti u određenim slučajevima navedenima u Zakonu o pravu na pristup informacijama, kao i objavljenim smjernicama za provedbu Zakona o pravu na pristup informacijama. Posebno napominje kako je tuženik postupio protivno članku 25. Zakona o pravu na pristup informacijama te predmetno rješenje nije donio u zakonskom roku. Tužitelj predlaže da ovaj Sud usvoji tužbeni zahtjev i oglasi ništavim rješenje tuženika.

Tuženik je u odgovoru na tužbu naveo da ne osporava postojanje zakonskih mogućnosti ograničavanja prava na pristup informacijama u ovoj upravnoj stvari, međutim, ističe kako je tužitelj donio nezakonito rješenje s obzirom da nije utvrdio činjenično stanje i prezentirao okolnosti na način iz kojeg bi se moglo zaključiti da se zlorabi pravo na pristup informacijama, odnosno da bi udovoljavanje zahtjevu zainteresirane osobe opteretilo rad i redovito funkcioniranje tijela javne vlasti. Razmatrajući zahtjeve koje je podnijela zainteresirana osoba za pristup informacijama (kojih je ukupno bilo 17), utvrđeno je da oni nisu bili preopširni, da su jasni, konkretni, neuvredljivi i usmjereni na područje od javnog interesa i na poslove od lokalnog značaja, slijedom čega nije utvrđena ni objektivna ni subjektivna komponenta zlouporabe prava na pristup informacijama. Tuženik predlaže da ovaj Sud odbije tužbeni zahtjev i potvrdi pobijano rješenje.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu O. g. d.o.o., S., nije dostavila ovom Sudu odgovor na tužbu tužitelja, iako je istu uredno primila.

Odgovor tuženika na tužbu dostavljen je tužitelju i zainteresiranoj osobi sukladno odredbi članak 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.).

Sud je uzeo u obzir činjenice utvrđene u postupku donošenja osporavane odluke kao i očitovanja stranaka tijekom upravno-sudskog postupka, te je na temelju razmatranja svih pravnih i činjeničnih pitanja u smislu odredbe članka 55. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima odlučio o osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Tužitelj osporava samo primjenu prava, činjenice su nesporne, a stranke u tužbi, niti u odgovoru na tužbu izričito ne zahtijevaju održavanje rasprave, pa je sud spor riješio bez rasprave na temelju odredbe članka 36. točke 4. Zakona o upravnim sporovima.

Prema odredbi članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15.) propisano je da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži velik broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

Iz podataka u spisu predmeta dostavljenih ovom Sudu uz odgovor na tužbu proizlazi da je tužitelj dana 21. srpnja 2020. podnio zahtjev za pristup informacijama tužitelju Općini I. kojim je zatražio informaciju o svim poljoprivrednicima, odnosno zakupnicima kojima je Općina I. poslala opomenu u 2020., a koji svoju obvezu plaćanja naknade s osnove korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske nisu ispunili po dospijeću.

Rješenjem Općine I. od 31. srpnja 2020. odbijen je zahtjev zainteresirane osobe O. g. za pravo na pristup informacijama pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, uz obrazloženje da u smislu citirane odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama zainteresirana osoba zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, te je iz tog razloga zahtjev zainteresirane osobe odbijen, a razlozi su detaljno navedeni u obrazloženju rješenja.

Zainteresirana osoba, nezadovoljna navedenim rješenjem prvostupanjskog tijela uložila je žalbu te je tuženik pobijanim rješenjem od 27. siječnja 2021. povodom žalbe zainteresirane osobe poništio rješenje tužitelja Općine I. i predmet vratio prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak, jer tuženik nije prihvatio stajalište prvostupanjskog tijela da zainteresirana osoba zloupotrebljava pravo na pristup informacijama.

Prema ocjeni ovoga Suda, imajući na umu podatke u spisu predmeta dostavljene sudu uz odgovor na tužbu te odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, pravilna je ocjena tuženika da tužitelj nije utvrdio činjenično stanje i prezentirao okolnosti na takav način iz kojeg bi se moglo zaključiti da zainteresirana osoba zlorabi pravo na pristup informacijama, odnosno da bi udovoljavanje njezinim zahtjevima opteretilo rad i redovito funkcioniranje tijela javne vlasti. Naime, tuženik je uvidom u upisnik tužitelja utvrdio i razmotrio sadržaj i količinu zahtjeva zainteresirane osobe za prvo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija Općine I. za 2020. te je utvrdio da je zainteresirana osoba podnijela 17 zahtjeva za pristup informacijama što se ne može smatrati „enormnim“ opterećenjem, s obzirom da su predmetni zahtjevi određeni, jasni, tiču se javnog interesa, neki se odnose na potrošnju proračunskih sredstava, nisu prekomjerni i neozbiljni te ne ugrožavaju ostvarivanje prava drugih građana.

S obzirom na utvrđeno činjenično stanje u provedenom postupku prema ocjeni ovoga Suda pravilan je zaključak tuženika da u konkretnom slučaju nema zluporabe prava na pristup informacijama propisane člankom 23. stavkom 5. točkom 5. Zakona o pravu na pristup informacijama kako to pravilno smatra i tuženik koji je za takvu svoju ocjenu dao jasne i valjane razloge u obrazloženju svog rješenja, a koju ocjenu prihvaća i ovaj Sud.

Stoga je tuženik pravilno postupio kada je predmet vratio prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak uz uputu da mora utvrditi posjeduje li izrađene informacije na koje se odnosi zahtjev zainteresirane osobe te ukoliko iz posjeduje treba utvrditi jesu li informacije dostupne za javnost, odnosno postoji li razlog za njihovo ograničenje pa ukoliko utvrdi da za zatraženu informaciju postoje ograničenja treba postupiti po članku 15. Zakona o pravu na pristup informacijama za koje je potrebno provesti test razmjernosti i javnog interesa sukladno članku 16. istog Zakona.

Prigovor tužitelja u tužbi da predmetno rješenje nije doneseno u zakonskom roku te da je time tuženik postupio protivno odredbi članka 25. Zakona o pravu na pristup informacijama, nije odlučan, jer se radi o instrukcionom roku, pa time što je rješenje doneseno izvan roka ne čini rješenje nezakonitim.

S obzirom da prigovori tužitelja u tužbi nisu odlučni, niti su od utjecaja na drugačije rješenje predmetne upravne stvari, ovaj Sud nalazi da nisu postojali razlozi za poništenje rješenja tuženika, a niti razlozi za oglašavanje rješenja tuženika ništavim, kako to pogrešno smatra tužitelj.

Trebalo je stoga slijedom navedenog, sukladno odredbi članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odlučiti kao u izreci presude.

U Zagrebu 17. ožujka 2021.

Predsjednik vijeća:
Boris Marković, v.r.